

مجموعه مقالات

دومین همایش ملی اقتصاد دفاع

(جلد اول)

پدیدآورندگان:

کتب پید شمس الدین حسینی^۱

دکتر جعفر رضا فرزین^۲

صمد نجفی

دکتر یاور دشت بانی

حسین احمدی

دکتر مسعود باغستانی مهدی

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

گروه منابع و اقتصاد دفاع

مرکز انتشارات راهبردی

تهران - ۱۳۹۹

۱. عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی

۲. عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی

سرشناسه	همایش ملی اقتصاد دفاع (دومین : ۱۳۹۷) تهران
عنوان و نام پدیدآور	مجموعه مقالات دومین همایش ملی اقتصاد دفاع جلد دوم/پدیدآورندگان سیدشمس الدین حسینی ... [و دیگران]؛ ویراستار علمی یاور دشت‌بانی، مسعود باغستانی‌میدی
مشخصات نشر	تهران: دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، مرکز انتشارات راهبردی، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	۴ ج.: مصور، جدول، نمودار.
شابک	دوره: ۹-۲۲۹-۲۴۸-۶۲۲-۹۷۸؛ ج. ۱: ۲-۲۲۸-۲۴۸-۶۲۲-۹۷۸؛ ج. ۲: ۵-۲۳۰-۲۴۸-۶۲۲-۹۷۸؛ ج. ۳: ۲-۲۳۱-۲۴۸-۶۲۲-۹۷۸؛ ج. ۴: ۵-۲۳۲-۲۴۸-۶۲۲-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	فیبیا
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	دفاع ملی -- جنبه‌های اقتصادی -- کنگره‌ها
موضوع	Military readiness -- Economic aspects -- Congresses
موضوع	دفاع ملی -- جنبه‌های اقتصادی -- مقاله‌ها و خطابه‌ها
موضوع	Military readiness -- Economic aspects -- *Addresses, essays, lectures
شناسه افزوده	باغستانی‌میدی، مسعود، ویراستار
رده بندی - سره	HCv۹
رده بندی دیو	۳۳۸/۲۳۶
شماره کتاب کاسی ملی	۷۳۲۳۴۵۲



مجموعه مقالات دومین همایش ملی اقتصاد دفاع (جلد اول)

پدیدآورندگان: دکتر سید شمس الدین حسینی، دکتر محمدرضا فرزین، صمد فتحی، دکتر یاور دشت‌بانی،

حسین احمدی و دکتر مسعود باغستانی‌میدی.

ویراستار علمی: دکتر یاور دشت‌بانی و دکتر مسعود باغستانی‌میدی.

ناظر ویراستار: مرتضی چشمه‌نور

صفحه‌آرا: حامد آریانی

نوبت چاپ: اول- ۱۳۹۹

ناشر: انتشارات دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: جلد اول: ۲-۲۲۸-۲۴۸-۶۲۲-۹۷۸؛ دوره: ۹-۲۲۹-۲۴۸-۶۲۲-۹۷۸

قیمت: ۸۰۰۰۰۰ ریال

همه حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است.

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

مرکز انتشارات راهبردی

نشانی انتشارات: تهران. ضلع شمالی بزرگراه شهید بابایی، بعد از اتوبان هنگام،

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، انتشارات دانشگاه عالی دفاع ملی

نشانی اینترنتی: www.sndu.ac.ir

تلفن ۲۲۹۷۰۳۴۳

سخن ناشر

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی با هدف نهادینه سازی مرجعیت علمی در توسعه مفاهیم، گفتمان و تفکر راهبردی در کشور و بهره گیری از بنیان ها و نظریه های بومی، در صدد تدوین و ارایه راهبردهای تعالی بخش، علمی و تخصصی می باشد.

این دانشگاه و پژوهشگاه از مراکز علمی کلیدی و حساس در عرصه مسائل راهبردی است که از بدو تشکیل و در دگردیسی و بازطراحی سازمانی پس از انقلاب شکوهمند اسلامی به منظور کاد سازی در تراز انقلاب اسلامی در سطوح مدیران عالی کشوری و لشکری مکلف بوده و وابسته خطیر خود در جهت تربیت و آموزش فرماندهان و مدیران عالی رتبه کشور را سرانجام برنامه ها قرار داده است.

اهمیت این امر هنگامی نمود بیشتری می نماید که نگاهی ژرف و آینده پژوهانه به پیرامون کشور، منطقه و جهان داشته باشیم؛ چرا که با ظهور تهدیدات نوین در عرصه بین الملل، لزوم داشتن چنین کانونی برای به هم گام نگاه داشتن مدیران عالی و فرماندهان نظامی کاملاً ملموس خواهد بود. از سوی دیگر چشم انداز ایجاد تمدنی بزرگ موجب می شود تا این تلاش و تعهد سبب ترغیب سازمان هایی گردد که برای پیروی از این هدف متعالی و ایجاد تحول در برنامه ها و فعالیت های خود نیازمند استفاده از تخصصی و علمی منبعث از گفتمان و تفکر راهبردی این دانشگاه و پژوهشگاه باشند. با انکسار به این رویکرد و اهمیت موضوع، لزوم تولید و توزیع ادبیات راهبردی در این دانشگاه که حاصل تلاش اساتید و فرهیختگان متخصص در علوم دفاعی راهبردی و دانش آموختگان است، نمایان می گردد.

در این راستا مرکز انتشارات راهبردی دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی در سه حوزه مدیریت راهبردی، دفاع ملی و امنیت ملی با اهتمام به برنامه ها و در چارچوب اهداف و مفاهیم عالیه نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و تدابیر رهبر معظم

انقلاب و فرماندهی کل قوا حضرت امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی)، سعی در انتقال مفاهیم و آموزه‌های خود به سطوح مختلف مدیران و ارکان جامعه داشته و در این بستر دست‌های پرتوانی را که نیل به این اهداف را تسهیل می‌نمایند، به گرمی می‌فشارد.

و ما توفیقنا اِلَّا بِاللّٰهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا وَ اِلَيْهِ نُنِيبُ

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

www.ketab.ir

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۲۱
محور اول: مفاهیم، مبانی، نظریه‌ها و تکنیک‌های اقتصاد دفاع.....	۲۵
بررسی ساختار بازار تسلیحات نظامی جنوب غرب آسیا و درس‌هایی برای صنعت دفاعی ایران....	۲۷
چکیده.....	۲۷
۱. مقدمه.....	۲۸
۲. مبانی نظری و پیشینه پژوهش.....	۳۰
۱-۲. اقتصاد دفاع.....	۳۲
۲-۲. ویژگی‌های این بازار (صنعت).....	۳۳
۳. روش‌شناسی پژوهش.....	۳۵
۴. یافته‌ها و تجزیه و تحلیل داده‌ها.....	۳۹
۱-۴. برآورد مدل تحقیق.....	۳۹
۵. نتیجه‌گیری و پیشنهادها.....	۴۳
۱-۵. نتیجه‌گیری.....	۴۳
۲-۵. پیشنهادها.....	۴۹
منابع و مآخذ.....	۴۹
منابع فارسی.....	۴۹
بررسی اثر مخارج دفاعی بر رفاه اجتماعی در کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه.....	۵۱
چکیده.....	۵۱
۱. مقدمه.....	۵۲
۲. مبانی نظری پژوهش.....	۵۵
۳. مدل و داده‌ها.....	۶۰
۴. برآورد مدل.....	۶۲

۵. نتیجه‌گیری ۶۵

منابع و مأخذ ۶۷

مکان‌یابی منطقه مناسب جهت سرمایه‌گذاری در اقتصاد دریا و نقش نیروهای مسلح در بهره‌برداری

از آن ۷۱

چکیده ۷۱

۱. مقدمه ۷۲

۲. معرفی فعالیت‌های دریایی ۷۴

۱-۲. خدمات ۷۴

۲-۲. گردشگر دریایی ساحلی ۷۶

۳-۲. منابع ۷۷

۴-۲. ساخت‌وساز ۷۹

۵-۲. تحقیق و آموزش ۸۱

۳. معرفی فعالیت‌های دریایی در ایران ۸۲

۱-۳. حمل‌ونقل دریایی ۸۲

۲-۳. گردشگری ۸۳

۳-۳. شیلات ۸۴

۴-۳. اهمیت اکتشاف نفت ۸۵

۴. پیشنهاد تحقیق ۸۶

۱-۴. مطالعات داخلی ۸۶

۲-۴. مطالعات خارجی ۸۸

۵. روش تجزیه و تحلیل داده‌ها ۸۹

۶. روش تحقیق ۹۰

۱-۶. فرآیند تحلیل سلسله‌مراتبی (AHP) ۹۱

۲-۶. فرآیند تحلیل سلسله‌مراتبی فازی (FAHP) ۹۲

۱-۷. یافته‌ها در فعالیت‌های گردشگری ۹۵

۷-۲. یافته‌ها در فعالیت‌های حمل‌ونقل و ترانزیت	۹۷
۷-۳. یافته‌ها در فعالیت‌های شیلات	۹۸
۷-۴. یافته‌ها در فعالیت‌های نفت و گاز دور از ساحل و سوخت‌رسانی	۹۹
۸. نتیجه‌گیری	۱۰۱
منابع و مأخذ	۱۰۳
منابع فارسی	۱۰۳
منابع لاتین	۱۰۳
میزان توسعه جنگی اقتصادی استان‌های کشور با رویکرد ملاحظات دفاعی - امنیتی	۱۰۵
چکیده	۱۰۵
۱. مقدمه	۱۰۶
۲. مبانی نظری پژوهش	۱۰۷
۱-۲. توسعه اقتصادی	۱۰۷
۲-۲. برنامه‌ریزی اقتصادی در مطالعات منطقه‌ای	۱۰۸
۳-۲. ملاحظات دفاعی - امنیتی سازمان فضایی ایران	۱۰۹
۴-۲. معرفی و بررسی شاخص‌های پایه‌ی اقتصادی به‌منظور تحلیل میزان توسعه‌یافتگی اقتصادی	
استان‌های کشور	۱۱۱
۳. تحلیل میزان توسعه‌یافتگی اقتصادی استان‌ها بر اساس مدل تأکید بر توسعه عددی	۱۱۲
۳-۱. رتبه‌بندی نهایی استان‌ها	۱۱۴
۳-۲. بررسی میزان هم‌پیوندی استان‌ها	۱۱۵
۴. نتیجه‌گیری	۱۱۸
منابع و مأخذ	۱۱۹
هزینه‌های دفاعی و تأثیر آن بر رشد و توسعه بخش اقتصاد دفاع در جمهوری اسلامی ایران	۱۲۱
چکیده	۱۲۱
۱. مقدمه	۱۲۲

۱۲۵.....	۲. مبانی نظری و پیشینه پژوهش
۱۲۵.....	۲-۱. مبانی نظری پژوهش
۱۲۶.....	۲-۲. پیشینه پژوهش
۱۲۷.....	۲-۳. مدل مفهومی پژوهش
۱۲۸.....	۳. روش‌شناسی پژوهش
۱۲۹.....	۴. یافته‌ها و تجزیه و تحلیل داده‌ها
۱۲۹.....	۴-۱. یافته‌های حاصل از تجزیه و تحلیل کمی فرضیه‌های تحقیق (پرسشنامه)
۱۳۴.....	۵. نتیجه‌گیری و پیشنهادها
۱۳۴.....	۵-۱. نتیجه‌گیری
۱۳۵.....	۵-۲. پیشنهادها
۱۳۶.....	منابع و مآخذ
۱۳۶.....	منابع فارسی
۱۳۷.....	منابع لاتین

تحلیل پایداری شبکه همکاری‌های صنایع دستی ایران با شرکت‌های دانش‌بنیان و کسب‌وکارهای

۱۳۹.....	نویا
۱۳۹.....	چکیده
۱۴۰.....	۱. مقدمه
۱۴۳.....	۲. مبانی نظری پژوهش
۱۴۳.....	۲-۱. تعریف شرکت‌های دانش‌بنیان
۱۴۵.....	۲-۲. ویژگی‌ها و تمایزات شرکت‌های دانش‌بنیان
۱۴۶.....	۲-۳. اهداف و کارکردهای شرکت‌های دانش‌بنیان
۱۴۶.....	۲-۴. اهمیت و جایگاه شرکت‌های دانش‌بنیان
۱۴۷.....	۲-۵. سازمان دفاعی دانش‌بنیان
۱۴۸.....	۲-۶. مراکز دانش‌بنیان دفاعی در جهان
۱۵۰.....	۲-۷. صنعت دفاعی

۸-۲	مراحل رشد صنعت دفاعی	۱۵۱
۹-۲	فواید شرکت‌های دانش‌بنیان برای صنایع دفاعی	۱۵۲
۱۰-۲	پیشینه پژوهش	۱۵۳
۳	روش‌شناسی پژوهش	۱۵۵
۴	مدل 7S مکینزی	۱۵۷
۵	نتیجه‌گیری	۱۶۳
	منابع و مأخذ	۱۶۴
	منابع فارسی	۱۶۴
	منابع لاتین	۱۶۶
	مدل‌سازی مشکلات روانی مطهره امکان‌سنجی در طرح‌های غیر دفاعی وزارت دفاع	۱۶۹
	چکیده	۱۶۹
۱	مقدمه	۱۷۰
۲	مبانی نظری و الگوی مفهومی	۱۷۱
۱-۲	توسعه فرضیه‌ها و الگوی مفهومی	۱۷۳
۳	روش‌شناسی پژوهش	۱۷۶
۴	یافته‌ها و تجزیه و تحلیل داده‌ها	۱۷۷
۵	نتیجه‌گیری	۱۸۴
	منابع و مأخذ	۱۹۰
	منابع فارسی	۱۹۰
	منابع لاتین	۱۹۲
	بازی دیفرانسیلی و اقتصاد دفاعی	۱۹۵
	چکیده	۱۹۵
۱	مقدمه	۱۹۶
۲	مبانی نظری و پیشینه پژوهش	۱۹۶

۱-۲. تاریخچه کوتاهی بر اقتصاد دفاع.....	۱۹۶
۲-۲. بازی دیفرانسیلی.....	۱۹۷
۳-۲. ساختار نظریه بازی دیفرانسیلی در وضعیت قطعیت.....	۱۹۸
۴-۲. بازی سرمایه‌داری.....	۲۰۱
۵-۲. مدل رقابت انحصار دوگانه.....	۲۰۱
۶-۲. رقابت ماهیگیری با دسترسی محدود.....	۲۰۲
۷-۲. بازی دیفرانسیلی و اقتصاد دفاع.....	۲۰۳
۸-۲. بررسی مدل اثرگذاری هزینه‌های نظامی در کشورهای در حال توسعه.....	۲۰۴
۲-۲. یک مدل کنترل بهینه برای کشور کوچک.....	۲۰۷
۲-۱۰. یک مدل بهینه سازی برای کشور بزرگ.....	۲۰۹
۳. مدل بازی دیفرانسیلی.....	۲۱۱
۴. نتیجه‌گیری.....	۲۱۳
منابع و مآخذ.....	۲۱۴
سیاست‌گذاری در نظریه تمدن دریایی: توانی در مدیریت بخش اقتصاد دفاع.....	۲۱۷
چکیده.....	۲۱۷
۱. مقدمه.....	۲۱۸
۲. مبانی نظری و پیشینه پژوهش.....	۲۱۹
۲-۱. نظریه قدرت دریایی آلفرد ماهان.....	۲۱۹
۲-۲. ایران، کشور دریایی.....	۲۲۱
۲-۳. تمدن دریایی.....	۲۲۱
۲-۴. دوسوتوانی - دریا - بخش اقتصاد دفاع.....	۲۲۲
۳. روش‌شناسی پژوهش.....	۲۲۳
۴. یافته‌ها و تجزیه و تحلیل داده‌ها.....	۲۲۴
۴-۱. تحلیل بخش اول داده‌ها: نظریه تمدن دریایی به جای قدرت دریایی در راستای ایجاد دوسوتوانی در مدیریت بخش اقتصاد دفاع.....	۲۲۴

۲-۴. تحلیل بخش دوم داده‌ها: دریا - تمدن دریایی و اقتصاد دوسوتوانی در بخش دفاع.....	۲۲۷
۳-۴. تحلیل نهایی: ارانه الگوی دوسوتوانی در مدیریت بخش اقتصاد دفاع بر پایه پیاده‌سازی نظریه	
تمدن دریایی.....	۲۳۱
۵. نتیجه‌گیری و پیشنهادها.....	۲۳۲
۱-۵. نتیجه‌گیری.....	۲۳۲
۲-۵. پیشنهادها.....	۲۳۳
منابع و مآخذ.....	۲۳۴
منابع فارسی.....	۲۳۴
منابع لاتین.....	۲۳۵
جایگاه دفاع در مکاتب اقتصادی.....	۲۳۷
چکیده.....	۲۳۷
۱. مقدمه.....	۲۳۸
۲. مبانی نظری و پیشینه پژوهش.....	۲۳۹
۱-۲. اقتصاد دفاع در مطالعات علمی اقتصاددانان در گذشته تاکنون.....	۲۳۹
۲-۲. نظریه‌های اقتصادی و مخارج دفاعی.....	۲۴۱
۳-۲. نظریه‌های اقتصادی و کشمکش‌های بین‌المللی.....	۲۴۴
۳. نتیجه‌گیری.....	۲۴۶
منابع و مآخذ.....	۲۴۷
منابع لاتین.....	۲۴۷
نظام آماری متعارف و مقایسه آن با نظام آماری بخش دفاع.....	۲۴۹
چکیده.....	۲۴۹
۱. مقدمه.....	۲۵۰
۲. بیان مسئله و اهمیت موضوع نظام آماری.....	۲۵۱
۳. مبانی نظری و پیشینه پژوهش.....	۲۵۳

۲۵۳.....	۱-۳. ارکان نظام آماری.....
۲۵۴.....	۲-۳. نظام آمار رسمی و اصول اساسی آمارهای رسمی.....
۲۵۵.....	۳-۳. نظام آماری بخش دفاع.....
۲۵۸.....	۴-۳. نکاتی از نظام آماری بخش دفاع در دیگر کشورها.....
۲۶۳.....	۴. نتیجه‌گیری و پیشنهادها.....
۲۶۴.....	منابع و مأخذ.....
۲۶۴.....	منابع فارسی.....
۲۶۴.....	منابع لاتین.....

الگوی برای تبیین رفتار اقتصادی کشورها در تقابلات نامتقارن قدرت با استفاده از نظریه

۲۶۷.....	بازی‌ها و تئوری شش‌اتر.....
۲۶۷.....	چکیده.....
۲۶۸.....	۱. مقدمه.....
۲۶۹.....	۲. مبانی نظری و پیشینه پژوهش.....
۲۶۹.....	۱-۲. نظریه چشم‌انداز.....
۲۷۲.....	۲-۲. بازی معمای زندانی.....
۲۷۳.....	۳-۲. بازی جوجه (قمری‌شاهین).....
۲۷۵.....	۳. روش‌شناسی پژوهش.....
۲۷۵.....	۴. یافته‌ها و تجزیه و تحلیل داده‌ها.....
۲۷۶.....	۱-۴. اولویت استراتژیک رفتاری برای دولت‌های قوی.....
۲۷۷.....	۲-۴. اولویت‌بندی استراتژیکی برای دولت‌های ضعیف.....
۲۸۱.....	۳-۴. تحلیلی بر ضرر و زیان کشورهای ضعیف‌تر.....
۲۸۴.....	۵. نتیجه‌گیری.....
۲۸۵.....	منابع و مأخذ.....
۲۸۷.....	محور دوم: اقتصاد و تأمین مالی دفاع.....

بررسی تطبیقی بودجه دفاعی ج. ۱. ایران و کشورهای منتخب و ارائه الگوی مفهومی عوامل اثرگذار

بر بودجه دفاعی	۲۸۹
چکیده	۲۸۹
۱. مقدمه	۲۹۰
۲. مبانی نظری پژوهش	۲۹۲
۱-۲. بودجه دفاعی	۲۹۳
۲-۲. مقایسه بودجه دفاعی کشورهای منتخب	۳۰۰
۳-۲. عوامل تعیین کننده مخارج دفاعی	۳۰۸
۳. نتیجه گیری	۳۱۶
منابع و مآخذ	۳۱۷
منابع فارسی	۳۱۷
منابع لاتین	۳۱۸

ارزیابی تعادل مالی صندوق بازنشستگی نیروهای مسلح و راهکارهایی برای استحکام بخشی آن در

جمهوری اسلامی ایران	۳۲۱
چکیده	۳۲۱
۱. مقدمه	۳۲۲
۲. مبانی نظری و پیشینه پژوهش	۳۲۴
۱-۲. مفاهیم و اصول تأمین اجتماعی	۳۲۴
۲-۲. مفاهیم و اصول بازنشستگی	۳۲۶
۳-۲. پیشینه پژوهش	۳۲۹
۳. روش شناسی پژوهش	۳۳۱
۱-۳. آینده پژوهی	۳۳۱
۲-۳. سناریونویسی	۳۳۳
۴. یافته ها و تجزیه و تحلیل داده ها	۳۳۸
۱-۴. متغیرهای تحقیق	۳۳۸

۳۳۹.....	۲-۴. برآورد کسری مالی (عدم تعادل مالی) صندوق بازنشتگی نیروهای مسلح
۳۴۵.....	۳-۴. سناریوی های پوشش کسری مالی صندوق بازنشتگی ن.م.
۳۵۰.....	۵. نتیجه گیری و پیشنهادها
۳۵۱.....	منابع و مآخذ
۳۵۱.....	منابع فارسی
۳۵۳.....	منابع لاتین

۳۵۵.....	ارائه الگوی مطلوب تأمین مالی پروژه های دفاعی بر پایه اوراق بهادار اسلامی با استفاده از AHP
۳۵۵.....	چکیده
۳۵۶.....	۱. مقدمه
۳۵۸.....	۲. مبانی نظری و پیشینه پژوهش
۳۶۸.....	۳. الگوی مفهومی
۳۶۸.....	۴. روش شناسی
۳۷۱.....	۵. تحلیل داده ها و یافته های پژوهش
۳۷۵.....	۶. نتیجه گیری
۳۷۶.....	منابع و مآخذ
۳۷۶.....	منابع فارسی
۳۷۸.....	منابع لاتین

۳۷۹.....	الگوی مطلوب تأمین مالی نیروهای مسلح در ایران: کاربردی از روش های تصمیم گیری چندمعیاره
۳۷۹.....	بر اساس تجربه کشورهای منتخب
۳۷۹.....	چکیده
۳۸۰.....	۱. مقدمه
۳۸۲.....	۲. مبانی نظری و پیشینه پژوهش
۳۸۳.....	۲-۱. مرور تجربه سایر کشورها در تأمین مالی نیروهای مسلح
۴۰۵.....	۳. روش شناسی پژوهش

پیشگفتار

خداوند بزرگ را شکر می‌گویم که در همین همایش ملی اقتصاد دفاع برگزار می‌شود. سال گذشته (۱۳۹۶) اولین همایش ملی اقتصاد دفاع با محورهای مبنایی و متنوع برگزار و با استقبال گسترده پژوهشگران، اساتید و صاحب‌نظران در عرصه‌های مختلف کشوری و لشکری مواجه شد. همایش دوم ضمن تجدید محور مبنایی که بیشتر معطوف به نظریه اقتصاد دفاع و موضوعات فنی است، با تأکید بر «مقابله با جنگ مالی و تأمین مالی دفاع» برگزار می‌شود. بدین ترتیب دو محور «دفاع مالی» و «تأمین مالی دفاع» در همایش حاضر برجسته شده است. انتخاب این دو امر نیز با توجه به واقعیت‌ها انجام پذیرفته است.

جنگ امروز بیشتر از جنگ دیروز و جنگ فردا بیشتر از جنگ امروز به عرصه اقتصاد کشیده شده و کشیده خواهد شد و وزن جنگ اقتصادی، در جنگ ترکیبی (هیبریدی) برجسته‌تر است. اگر در گذشته «اقتصاد جنگ» به مفهوم کاربرد دانش اقتصاد برای انتخاب‌های نظامی و مدیریت جنگ، بخشی از دکترین دفاعی کشورها بود، اکنون «جنگ اقتصادی» به مثابه یک راهبرد برای تحمیل اراده از طریق تحریم و فشار اقتصادی رواج یافته است. گویی اینکه اقتصاد صحنه جنگ شده است. تکرار و تمرکز بر تحریم اقتصادی در راهبردهای امنیت ملی آمریکا و طبقه‌بندی آن در زیر عنوان دیپلماسی اقتصادی برای

خبرگان، سیاست‌گذاران و مقامات دفاعی و اقتصادی مسئله‌آموز است. رابطه «معیشت» و «امنیت» از رویکرد سنتی (یکی برای دیگری) به رویکرد نوین و ترکیبی (برای هم) تحول یافته است و این امر، هم‌اندیشی بیشتر دست‌اندرکاران دفاعی (به‌عنوان متولیان اصیل تأمین امنیت) و دست‌اندرکاران اقتصاد (به‌عنوان متولیان اصیل معیشت) را طلب می‌کند. پرداختن به محور «مقابله با جنگ مالی» یا به بیانی «دفاع مالی» برای درک این موضوع، ضرورت یافته است.

نظریه پردازان و اندیشکده‌های آمریکایی که اغلب در عرصه عمل نیز از طراحان و مجریان تحریم‌های مالی هستند، با گسترش اندیشه و ادبیات جنگ مالی و خلق مفاهیمی چون اسلحه مالی، فشارهای مالی را در اندیشه، سیاست و تجربه ملحوظ، مرور، مطالعه و تقریر می‌کنند. ارزیابی‌هایشان از تجارب اعمال تحریم‌های پولی و مالی در قبال کشورهایی چون ایران، آن‌ها را به کسب نتیجه از اعمال فشار مالی، امیدوار ساخته است و طمع آن‌ها را بر اعمال فشار مالی برای کسب امتیاز از ملت‌هایی چون ایران برانگیخته است که این اشتها جز با استحکام و افزایش ساخت درونی نظام مالی کشور کور نخواهد شد. دفاع مالی باید طمع و اشتهای دشمن برای کسب امتیاز را کور کند و با استحکام نظام مالی ملی «تأمین توانان معیشت و امنیت» را حوام و حشد و در یک کلام الگوی اقتصاد مقاومتی را در این حوزه مستقر نماید.

«تأمین مالی دفاع» محور دیگری است که در فراخوان این همایش به آن پرداخته شده است. آنچه در پیش گفته شد، خود دلیلی برای اهمیت تأمین مالی بخش دفاع است. جنگ اقتصادی و در کانون آن جنگ مالی، اهداف عام و خاصی را دنبال می‌کند. اگر فشار بر اقتصاد و معیشت مردم را به‌عنوان هدف عام طراحی جنگ مالی قلمداد کنیم، تحدید منابع مالی بخش دفاع، برای متوقف ساختن فرایند تقویت بنیان‌ها و برنامه‌های دفاعی کشور، هدف خاص آن‌هاست. تنگنای اقتصادی و تحدید بنیه دفاعی، دو هدف عام و خاص تحریم‌های مالی از سوی دشمن برای اعمال اراده و زور به ملت ایران است.